

6

Materieel

Materieel

Aan de orde is het **tweeminutendebat Materieel (CD d.d. 01/07)**.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering voor het tweeminutendebat Materieel, naar aanleiding van een commissiedebat op 1 juli. Het debat gaat over defensie. Ik geef het woord aan de eerste spreker. Dat is de heer Van Baarle. Hij spreekt namens DENK.

De heer Van Baarle (DENK):

Voorzitter, dank. Het moge duidelijk zijn dat de fractie van DENK een andere opvatting heeft over onder andere de afgesproken nieuwe NAVO-norm en de uitgaven aan defensie. In het bijzonder zijn wij principieel tegenstander van de aankopen die nu voorzien zijn door de Nederlandse regering van defensiematerialen van Israëlische wapenbedrijven. Die Israëlische wapenbedrijven dragen bij aan mensenrechtenschendingen en oorlogsmisdaden en zijn onderdeel van de Israëlische onderdrukingsstructuren.

Voorzitter. Daarom wens ik graag een tweetal moties in te dienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om Israëlische wapenfabrikanten categorisch van alle aankopen van defensiematerieel uit te sluiten, voor zowel defensieve als offensieve materialen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 470 (27830).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederland miljoenen wil uitgeven aan drones van Israel Aerospace Industries;

constaterende dat drones van Israel Aerospace Industries niet alleen als "battle tested" op Palestijnen worden aangeprezen en momenteel in Gaza worden ingezet bij schendingen van het internationaal recht, maar dat ze ook na de illegale annexatie van de Krim en de MH17-ramp aan Vladi-

mir Poetin zijn verkocht en mede door Rusland zijn ingezet om het regime van Assad in Syrië te verdedigen;

verzoekt de regering geen aankopen te doen bij wapenfabrikanten zoals Israel Aerospace Industries, waarvan het materieel in wordt gezet voor schendingen van het internationaal recht,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 471 (27830).

De heer Van Baarle (DENK):

Voorzitter. Het kan niet zo zijn dat wij als Nederland direct dan wel indirect bijdragen aan mensenrechtenschendingen of oorlogsmisdaden door het aankopen van materieel bij Israëlische wapenfabrikanten. Dit laat zien dat wij als Nederland gewoon een mensenrechtenkader nodig hebben voor de inkoop van defensiematerieel. Ik zou de staatssecretaris daar echt toe willen oproepen.

Dank, voorzitter.

De voorzitter:

Bedankt voor uw bijdrage. Ik was nog vergeten om de staatssecretaris welkom te heten. We hebben nog een spreker, de heer Ellian van de VVD. Die maakt geen gebruik van zijn spreektijd.

De staatssecretaris heeft drie minuten nodig. Blijft u alstublieft in de zaal, dan kunnen wij zo verder. Ik schors de vergadering.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De voorzitter:

Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de staatssecretaris. De staatssecretaris was sneller dan het licht, dus de bodes zijn zeer verrast en zullen nu het spreekgestoelte op de juiste hoogte brengen. Gaat uw gang.

Staatssecretaris Tuinman:

Voorzitter. Allereerst dank aan de Kamer voor het waardevolle debat dat we twee dagen geleden hebben gevoerd over groot materieel voor de krijgsmacht. Dat is noodzakelijk, omdat de krijgsmacht uit een tijd van krimp komt en we moeten groeien. Daarvoor moeten we onze gevechtskracht opbouwen. Gevechtskracht is afschrikking en als afschrikking niet werkt, moeten we uiteindelijk kunnen vechten en uiteindelijk kunnen winnen om alle dreigingen het hoofd te kunnen bieden.

De heer Van Baarle had twee moties. De eerste motie, op stuk nr. 470, ging over het generiek stopzetten van materiële aankopen vanuit Israël, of in ieder geval Israëlische bedrijven. Die motie moet ik ontraden. Ik acht het niet acceptabel om de materiële samenwerking met in Israël gevestigde bedrijven volledig te beëindigen vanwege de

serieuze consequenties die dat heeft voor de inzetgereedheid van de krijgsmacht en de bescherming van ons personeel. Defensie volgt wat de samenwerking met Israël betreft het huidige kabinetsbeleid. Het kabinet benadrukt dat de defensiesamenwerking tussen Israël en Nederland, met oog op het respect voor het internationaal recht — dat spreekt voor zich — verbonden is aan zeer strenge voorwaarden. Elke vorm van samenwerking met Israël wordt daarom iedere keer zorgvuldig en afzonderlijk afgewogen.

Defensie beoogt ook modulaire bewapening en EOV-apparatuur te verwerven, die afkomstig zijn van een van oorsprong Israëlisch bedrijf. Dat is essentieel voor de versterking van de maritieme luchtverdediging op de Noordzee, en om de veiligheid van Nederland en onze mensen voorop te kunnen stellen. Voor alle lopende materiaalprojecten is er op de korte termijn geen volwaardig alternatief beschikbaar. Als we dat niet zouden doen, zou dat dus onaanvaardbare risico's met zich meebrengen voor de inzetbaarheid, de veiligheid en de commitments van Nederland richting de NAVO en onze bondgenootschappelijke verdediging. Maar het heeft ook een negatieve impact op de veiligheid van onze militairen en de gereedstelling van onze krijgsmacht. Ik acht dat onaanvaardbaar, gezien de snel veranderende veiligheidssituatie.

De voorzitter:

Ondanks het uitgebreide antwoord heeft de heer Van Baarle toch nog een korte vraag. Of wil hij de tweede motie erbij betrekken? Ja. Dat durfde ik al bijna niet voor te stellen. Maar het heeft dezelfde rode lijn. Gaat u verder, staatssecretaris.

Staatssecretaris Tuinman:

De tweede motie op stuk nr. 471 betreft het direct stopzetten van een deel van de behoeften, zoals neergelegd in een van mijn brieven, voor wat betreft het aanschaffen van materieel. De heer Van Baarle had het over drones. Die motie moet ik ook ontraden, eigenlijk op grond van dezelfde argumentatie. Het is niet acceptabel om de verwerving van die modulaire bewapening en EOV-apparatuur van een van oorsprong Israëlisch bedrijf te stoppen, vanwege de serieuze consequenties die dat zou hebben. Het is essentieel dat wij over die wapens kunnen beschikken voor de bescherming van onze marineschepen hier in de Noordzee, maar ook de infrastructuur, de kabels. Daar heeft uw Kamer vaak zat over gedebatteerd en van gezegd hoe belangrijk dat is. Een deel van die modulaire bewapening bestaat inderdaad uit drones voor de langere afstand. Waarom zijn die nodig? Die zijn nodig voor de bescherming van onze marinier bij hun optreden voornamelijk in het noorden van Europa tegen de Russen. Dat is dan ter bescherming van de mariniers die aan land zouden moeten gaan.

Bovendien is het materiaal van groot belang voor de kritieke infrastructuur in de Noordzee. Dat geldt zeker voor die EOV Boxer. Ook dat is gericht tegen de Russische dreiging. We hebben vaak zat gezien dat de Russische vloot hier daadwerkelijk onze kabels en dergelijke, onze kritieke infrastructuur onder water, in kaart brengt. Dit biedt mogelijkheden om ze dat lastig te maken.

Dus nogmaals, er is hier sprake van een zorgvuldige afweging, case-by-case, en er zijn geen alternatieven tijdig beschikbaar. We volgen daarin wat de wet ons voorschrijft

en het Nederlandse kabinetsbeleid. Dus ook deze motie moet ik ontraden.

De voorzitter:

De heer Van Baarle voor een korte vraag.

De heer Van Baarle (DENK):

De Nederlandse regering mag niet bijdragen aan het schenden van mensenrechten en het plegen van oorlogsmisdaden. De Nederlandse regering is verplicht om alles te doen om genocide te voorkomen. Er vindt nu een genocide plaats in Gaza. Als de Nederlandse regering geld overmaakt naar de Israëlische overheid en naar Israëlische wapenbedrijven, zorgt deze staatssecretaris ervoor dat Israël kan doorgaan met het plegen van die misdaden en doet Nederland niet alles om een genocide te voorkomen. Waarom heeft de staatssecretaris geen oog voor deze kant, voor de schendingen van de rechten van de Palestijnen, voor de misdaden die tegen de Palestijnen gepleegd worden, met het geld dat hij straks naar Israël gaat overmaken?

Staatssecretaris Tuinman:

Het mag duidelijk zijn dat het leed dat op dit moment ervaren wordt in Gaza verschrikkelijk is. Het is catastrofaal geweld. Maar ik geef ook aan dat wij daar elke keer, bij elke behoefte die we hebben, zorgvuldig en nauwkeurig naar kijken. We wegen het case-by-case af. We kijken of er alternatieven beschikbaar zijn of niet, en wanneer die tijdig en voorradig zijn. Uiteindelijk is het ook mijn verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat onze mannen en vrouwen veilig hun werk kunnen doen. Er zijn wettelijke regimes die we hartstikke hard hanteren; dat weet de heer Van Baarle ook. Zodra er alternatieven beschikbaar zijn, zullen we daar ook gebruik van maken.

De voorzitter:

Dank u wel. Daarmee is dit tweeminutendebat ten einde gekomen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik schors de vergadering tot 12.30 uur voor het tweeminutendebat Bouwregelgeving. Over de hier ingediende moties wordt vanavond gestemd. Hierbij schors ik de vergadering.

De vergadering wordt van 12.07 uur tot 12.30 uur geschorst.